

Міністерство освіти і науки України  
Сумський національний аграрний університет  
Факультет економіки і менеджменту  
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента**

**ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ КОМАНДНОЮ ВЗАЄМОДІЄЮ  
(обов'язковий)**

Реалізується в межах освітньої програми **«Менеджмент організації і адміністрування»**

за спеціальністю **073 «Менеджмент»**

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник: Орехова А.І. Орехова А.І., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової  
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

|                                                                                                      |                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової | протокол від 18 червня 2024 р. № 17                                                    |
|                                                                                                      | Завідувач кафедри <u>Орехова А.І.</u> Альвіна ОРЕХОВА<br>(підпис) (прізвище, ініціали) |

**Погоджено:**

Гарант освітньої програми Орехова А.І. Альвіна ОРЕХОВА  
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Ліщенко М. Маргарита ЛИШЕНКО  
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Людмила ДАШУТІНА  
(ПІБ)

Орехова А.І.  
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Бариш Н. Надія БАРАНІК  
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24.07. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

| Навчальний рік, в якому вносяться зміни | Номер додатку до робочої програми з описом змін | Зміни розглянуто і схвалено               |                   |                           |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------|---------------------------|
|                                         |                                                 | Дата та номер протоколу засідання кафедри | Завідувач кафедри | Гарант освітньої програми |
|                                         |                                                 |                                           |                   |                           |
|                                         |                                                 |                                           |                   |                           |
|                                         |                                                 |                                           |                   |                           |
|                                         |                                                 |                                           |                   |                           |

## 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

|      |                                                                                               |                                                                                                                                                                        |                        |             |                   |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------|-------------------|
| 1.   | Назва ОК                                                                                      | Лідерство та управління командною взаємодією                                                                                                                           |                        |             |                   |
| 2.   | Факультет/кафедра                                                                             | Економіки і менеджменту / кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової                                                                                          |                        |             |                   |
| 3.   | Статус ОК                                                                                     | Обов'язковий                                                                                                                                                           |                        |             |                   |
| 4.   | Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК) | Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми «Менеджмент організації і адміністрування» спеціальності 073 – Менеджмент                                       |                        |             |                   |
| 5.   | ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)                             |                                                                                                                                                                        |                        |             |                   |
| 6.   | Рівень НРК                                                                                    | НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.                                                                                                     |                        |             |                   |
| 7.   | Семестр та тривалість вивчення                                                                | 12 тижнів, 2 курс магістратури                                                                                                                                         |                        |             |                   |
| 8.   | Кількість кредитів ЄКТС                                                                       | Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС                                                                                                                  |                        |             |                   |
| 9.   | Загальний обсяг годин та їх розподіл                                                          | Контактна робота(заняття)                                                                                                                                              |                        |             | Самостійна робота |
|      |                                                                                               | Лекційні                                                                                                                                                               | Практичні /семінарські | Лабораторні |                   |
|      |                                                                                               |                                                                                                                                                                        |                        |             |                   |
|      | - денна форма навчання                                                                        | 36                                                                                                                                                                     | 36                     |             | 78                |
|      | - заочна форма навчання                                                                       | 14                                                                                                                                                                     | 10                     |             | 126               |
| 10.  | Мова навчання                                                                                 | українська                                                                                                                                                             |                        |             |                   |
| 11.  | Викладач/Координатор освітнього компонента                                                    | Д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової Орехова А.І.<br>Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 302е           |                        |             |                   |
| 11.1 | Контактна інформація                                                                          | м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160, факультет Економіки і менеджменту, кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової (ауд. 302е, 303е);<br>email - alva88@ukr.net |                        |             |                   |

|     |                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12. | Загальний опис освітнього компонента                               | Освітній компонент «Лідерство та управління командною взаємодією» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок у сфері особливостей формування, функціонування і розвитку ефективного лідерства і командної взаємодії.<br>Вивчення освітнього компоненту забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо здатності виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 13. | Мета освітнього компонента                                         | формування у здобувачів вищої освіти загальних компетентностей щодо використання інструментів лідерства у професійній діяльності, управління формуванням та розвитком команд, діагностування проблем групи та вироблення рішень, спрямованих на підвищення ефективності роботи команди.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 14. | Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП | Освітній компонент базується на вивченні дисципліни «Соціальна відповідальність».<br>Освітній компонент є основою для підготовки кваліфікаційної роботи.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 15. | Політика академічної доброчесності                                 | Політика щодо академічної доброчесності у Сумському національному аграрному університеті визначається документами, представленими на сторінці:<br><a href="https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/">https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/</a><br>Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання відповідної оцінки з поточного та підсумкового контролів.<br>У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.<br>За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:<br>– повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);<br>– повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.<br>Перескладання заліку відбувається з дозволу проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). |
| 16. | Посилання на курс в Moodle                                         | <a href="https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5088">https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5088</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

## 2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

| Результати навчання за ОК:<br>Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен                                                           | Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)                                                                                          |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                      |                                                                                 |                                                                                |                                                                                                                                                                    | Як оцінюється РНД         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
|                                                                                                                                                                          | ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність | ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками і різних професійних груп та в міжнародному контексті | ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач | ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу | ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом) | ПРН 15. Критично оцінювати управлінські підходи або політику управління організацій, корпоративну культуру щодо забезпечення рівності, різноманітності та інклюзії |                           |
| ДРН 1. Знати основні поняття, елементи лідерства та управління командною взаємодією, обирати методи та методики психологічного дослідження ефективності командоутворення | x                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                      |                                                                                 |                                                                                |                                                                                                                                                                    | Тест<br>множинного вибору |
| ДРН 2. Знати чинники, які впливають на продуктивність роботи команди, механізми лідерства і влади, особливості вироблення спільного рішення, делегування повноважень     |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                       | x                                                                                                                                                    |                                                                                 | x                                                                              |                                                                                                                                                                    | Тест<br>множинного вибору |
| ДРН 3. Вміти аналізувати,                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                       | x                                                                                                                                                    | x                                                                               |                                                                                |                                                                                                                                                                    | Тест                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |   |   |  |  |   |                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|--|--|---|---------------------------|
| оцінювати та розвивати власні здібності на засадах самоменджменту, працювати в команді, керувати людьми та підпорядковуватися; володіти раціональними та ефективними технологіями командоутворення, що доповнить спеціальні знання і розширить сферу майбутньої професійної діяльності |   |   |   |  |  |   | множинного вибору         |
| ДРН 4. Вміти організовувати процес командоутворення, обирати власний командний стиль, спираючись на свої сильні сторони; створювати професійні взаємостосунки, побудовані на взаємній довірі, повазі та відповідальності, визначати стиль лідерства керівника                          |   | x | x |  |  |   | Тест<br>множинного вибору |
| ДРН 5. Вміти створювати команду, яка може діяти в складних, неоднозначних, стресових умовах, на засадах рівності, інклюзії, толерантності, де кожен учасник розуміє і приймає мету командної роботи, рахується з думкою колег, знаходить ефективне рішення в кожній ситуації           | x | x | x |  |  | x | Тест<br>множинного вибору |

### 3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

| Тема.<br>Перелік питань, що будуть розглянуті<br>в межах теми                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Розподіл в межах загального бюджету<br>часу<br>денна / заочна |                    |            |                      | Рекомендована<br>література                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------|------------|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Аудиторна робота                                              |                    |            | Самостійна<br>робота |                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Лк                                                            | П.з. /<br>семін. з | Лаб.<br>з. |                      |                                                                                                                                        |
| ТЕМА 1. ЛІДЕРСТВО ТА РОЛЬ<br>ЛІДЕРІВ В СУЧАСНОМУ<br>СУСПІЛЬСТВІ<br>1. Сутність лідерства та управління,<br>головні відмінності<br>2. Типи лідера та їх характеристика<br>3. Портрет сучасного лідера<br>4. Еволюція теорії лідерства                                                                                                                  | 2/2                                                           | 2/2                |            | 6/12                 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові<br>джерела: 10,15,<br>16, 17, 19, 20;<br>Програмне<br>забезпечення: 1,<br>2      |
| ТЕМА 2. ЛІДЕРСТВО В<br>КОЛЕКТИВІ: СУТЬ, ОСОБЛИВОСТІ<br>ТА ФУНКЦІЇ<br>1. Основні особливості та обов’язки<br>лідера<br>2. Імідж керівника-лідера та його<br>складові<br>3. Структура особистого бренда<br>керівника<br>4. Організаційне лідерство<br>5. Трансформаційні та транзакційні<br>лідери                                                      | 2/-                                                           | 2/-                |            | 6/12                 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові<br>джерела: 12, 15,<br>16, 17, 19, 21;<br>Програмне<br>забезпечення: 1,<br>2     |
| ТЕМА 3. ПЛАНУВАННЯ І<br>ОРГАНІЗАЦІЯ<br>САМОМЕНЕДЖМЕНТУ<br>1. Етика і соціальна відповідальність<br>менеджера<br>2. Самоменеджмент та майстерність<br>ділових комунікацій<br>3. Організовування діяльності<br>менеджера<br>4. Оцінка праці менеджера                                                                                                   | 4/-                                                           | 2/-                |            | 6/10                 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові<br>джерела: 12, 15,<br>16, 17, 19, 20;<br>Програмне<br>забезпечення: 1,<br>2     |
| ТЕМА 4. ЛІДЕРСТВО ТА<br>ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ<br>РІШЕНЬ<br>1. Умови прийняття рішень:<br>визначеність, невизначеність,<br>ризик та конфлікт<br>2. Лідерство та прийняття рішень<br>3. Методики розроблення групового<br>рішення<br>4. Творче прийняття рішень,<br>креативність і лідерство<br>5. Прийняття рішень в умовах ризику.<br>Дерево рішень | 2/2                                                           | 2/2                |            | 6/12                 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові<br>джерела: 12, 14,<br>15, 16, 17, 19, 21;<br>Програмне<br>забезпечення: 1,<br>2 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |     |  |      |                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|--|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ТЕМА 5. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ЛІДЕРА</b><br>1. Історія ораторського мистецтва<br>2. Види ораторської мови<br>3. Структура ораторської мови<br>4. Підготовка до публічного виступу<br>5. Оцінка аудиторії                                                                                                                                             | 2/- | 2/- |  | 6/12 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові джерела: 11, 15, 16, 17, 19, 20;<br>Програмне забезпечення: 1, 2     |
| <b>Тема 6. ФОРМИ ВПЛИВУ НА ПАРТНЕРІВ ПО СПІЛКУВАННЮ</b><br>1. Психологічна типологія людей<br>2. Неімперативні та імперативні форми впливу<br>3. Психологічні прийоми впливу на партнерів по спілкуванню<br>4. Сприйняття та оцінка партнерів по спілкуванню один одного                                                                               | 2/- | 2/- |  | 6/12 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові джерела: 10, 12, 15, 16, 17, 19, 21;<br>Програмне забезпечення: 1, 2 |
| <b>ТЕМА 7. ГРУПА ТА КОМАНДА В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ</b><br>1. Поняття та види груп. Причини створення груп і стадії їх розвитку<br>2. Етапи розвитку групи<br>3. Поняття про групову динаміку. Елементи групової динаміки. Фази та стадії групової динаміки<br>4. Сутність та специфіка процесу прийняття групового рішення. Ухвалення рішень в групі | 4/2 | 2/2 |  | 7/10 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові джерела: 10, 13, 15, 16, 17, 19, 20;<br>Програмне забезпечення: 1, 2 |
| <b>ТЕМА 8. РОЗПОДІЛ РОЛЕЙ В КОМАНДІ</b><br>1. Типи ролей у команді та їх значення<br>2. Динаміка групи, поняття «команда», фактори і етапи перетворення групи в команду<br>3. Роль лідера в процесі командоутворення<br>4. Особливості поведінки особистості у групі                                                                                   | 4/2 | 2/2 |  | 7/10 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові джерела: 15, 16, 17, 19, 21;<br>Програмне забезпечення: 1, 2         |
| <b>ТЕМА 9. МОДЕЛІ ЕФЕКТИВНИХ КОМАНД</b><br>1. Стратегія формування керівником управлінської команди<br>2. Фактори, що зумовлюють стиль та стратегію командоутворення<br>3. Різноманітність та інклюзія<br>4. Толерантність і гнучкість як важливі компетенції керівника                                                                                | 4/2 | 2/- |  | 7/10 | Основні джерела:<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові джерела: 12, 14, 15, 16, 17, 19, 21;<br>Програмне забезпечення: 1, 2 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |               |  |                 |                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------------|--|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| мультикультурної команди                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |               |  |                 |                                                                                                                         |
| <b>ТЕМА 10. УПРАВЛІННЯ КОМАНДАМИ. РОЗВИТОК НАВИЧОК КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ</b><br>1. Керівництво та управління командами. Децентралізація та делегування повноважень<br>2. Розподіл відповідальності та повноважень<br>3. Мотивуючий вплив на співробітників<br>4. Основні перепони формування командного потенціалу<br>5. Формальні і неформальні відносини у групі | 4/2          | 2/2           |  | 7/10            | Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові джерела: 10, 15, 16, 17, 19, 20;<br>Програмне забезпечення: 1, 2     |
| <b>ТЕМА 11. МІЖОСОБИСТІСНІ КОМУНІКАЦІЇ В ГРУПОВІЙ АБО КОМАНДНІЙ РОБОТІ</b><br>1. Комунікація в міжособистісних відносинах<br>2. Види і форми комунікації<br>3. Спілкування як соціально-психологічна та комунікативна категорія<br>4. Теорія аргументації і переконання<br>5. Комунікативний аспект спілкування                                                  | 4/2          | 2/-           |  | 7/10            | Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові джерела: 10, 15, 16, 17, 19, 20;<br>Програмне забезпечення: 1, 2     |
| <b>ТЕМА 12. КОНФЛІКТИ В ПРОФЕСІЙНИХ КОМУНІКАЦІЯХ</b><br>1. Поняття конфлікту в міжособистісних стосунках<br>2. Ділові конфлікти в організації<br>3. Стратегії управління конфліктними ситуаціями<br>4. Технологія вирішення конфлікту                                                                                                                            | 2/-          | 2/-           |  | 7/6             | Основні джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;<br>Додаткові джерела: 12, 13, 15, 16, 17, 19, 21;<br>Програмне забезпечення: 1, 2 |
| <b>Всього</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>36/14</b> | <b>36 /10</b> |  | <b>78 / 126</b> |                                                                                                                         |

#### 4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

| ДРН                                                                                                                                                                      | Методи викладання<br>(робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u> )     | Методи навчання<br>(які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u> ) |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| ДРН 1. Знати основні поняття, елементи лідерства та управління командною взаємодією, обирати методи та методики психологічного дослідження ефективності командоутворення | Словесні:<br>- монологічні (пояснення, лекція);<br>- діалогові (бесіда, дискусія).<br>Наочні:<br>- демонстрація | Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем за темою)   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                           |                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | (мультимедійний файл)<br>Інтерактивні технології навчання                                                                                                                 |                                                                                           |
| ДРН 2. Знати чинники, які впливають на продуктивність роботи команди, механізми лідерства і влади, особливості вироблення спільного рішення, делегування повноважень                                                                                                                                         | Словесні:<br>- монологічні (пояснення, лекція);<br>- діалогові (бесіда, дискусія).<br>Наочні:<br>- демонстрація (мультимедійний файл)<br>Інтерактивні технології навчання | Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем за темою) |
| ДРН 3. Вміти аналізувати, оцінювати та розвивати власні здібності на засадах самоменджменту, працювати в команді, керувати людьми та підпорядковуватися; володіти раціональними та ефективними технологіями командування, що доповнить спеціальні знання і розширить сферу майбутньої професійної діяльності | Словесні:<br>- монологічні (пояснення, лекція);<br>- діалогові (бесіда, дискусія).<br>Наочні:<br>- демонстрація (мультимедійний файл)<br>Інтерактивні технології навчання | Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем за темою) |
| ДРН 4. Вміти організовувати процес командування, обирати власний командний стиль, спираючись на свої сильні сторони; створювати професійні взаємостосунки, побудовані на взаємній довірі, повазі та відповідальності, визначати стиль лідерства керівника                                                    | Словесні:<br>- монологічні (пояснення, лекція);<br>- діалогові (бесіда, дискусія).<br>Наочні:<br>- демонстрація (мультимедійний файл)<br>Інтерактивні технології навчання | Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем за темою) |
| ДРН 5. Вміти створювати команду, яка може діяти в складних, неоднозначних, стресових умовах, на засадах рівності, інклюзії, толерантності, де кожен учасник розуміє і приймає мету командної роботи, рахується з думкою колег, знаходить ефективне рішення в кожній ситуації                                 | Словесні:<br>- монологічні (пояснення, лекція);<br>- діалогові (бесіда, дискусія).<br>Наочні:<br>- демонстрація (мультимедійний файл)<br>Інтерактивні технології навчання | Дослідницький метод (опрацювання літературних джерел, рекомендованих викладачем за темою) |

## 5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

### 5.1. Сумативне оцінювання

#### 5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

| №  | Методи сумативного оцінювання | Бали / Вага у загальній оцінці | Дата складання  |
|----|-------------------------------|--------------------------------|-----------------|
| 1. | Тест множинного вибору        | 35 / 35%                       | 6 тиждень       |
| 2. | Тест множинного вибору        | 35 / 35%                       | 12 тиждень      |
| 3. | Іспит –письмова робота        | 30 балів / 30%                 | згідно розкладу |
|    | Всього                        | 100 балів / 100 %              |                 |

#### 5.1.2. Критерії оцінювання

| Компонент               | Незадовільно                          | Задовільно                                                          | Добре                                              | Відмінно                                              |
|-------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| Тест множинного вибору  | ≤18 балів                             | 18-23 балів                                                         | 24-29 балів                                        | 30-35 балів                                           |
|                         | Правильно вирішено менше 60 % тестів. | Правильно вирішено 60-75 % тестів.                                  | Правильно вирішено 76-90 % тестів.                 | Правильно вирішено більше 90 % тестів.                |
| Тест множинного вибору  | ≤18 балів                             | 18-23 балів                                                         | 24-29 балів                                        | 30-35 балів                                           |
|                         | Правильно вирішено менше 60 % тестів. | Правильно вирішено 60-75 % тестів.                                  | Правильно вирішено 76-90 % тестів.                 | Правильно вирішено більше 90 % тестів.                |
| Іспит – письмова робота | ≤ 17 балів                            | 18-21 балів                                                         | 22-26 балів                                        | 27-30 балів                                           |
|                         | Не всі завдання виконані.             | Завдання виконані, але питання не розкриті, мають місце неточності. | Всі завдання виконані, але мають місце неточності. | Всі завдання повністю виконані, всі питання розкриті. |

### 5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

| № | Елементи формативного оцінювання                                                  | Дата                                           |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| 1 | Настанови викладача в процесі виконання практичних занять                         | на кожному занятті                             |
| 2 | Усне опитування                                                                   | на кожному занятті                             |
| 3 | Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача | на кожному занятті                             |
| 4 | Розв'язування завдань                                                             | 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 практичне заняття |
| 5 | Контроль за виконанням завдань                                                    | на кожному занятті                             |
| 6 | Перевірка тестів і обговорення результатів тестування                             | 6 тиждень                                      |

## 6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

### 6.1. Основні джерела

#### 6.1.1 Підручники, посібники

1. Войтко С.В., Мельниченко А.А. Лідерство та антикризовий менеджмент: підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 194 с.
2. Кононець М.О. Психологія лідерства: навч. посібник. / За заг. ред. О.В. Винославської. К.: КВІЦ, 2020. 252 с.
3. Лугова В. М., Голубєв С. М. Основи самоменеджменту та лідерства: навч. посіб./ Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
4. Сукурова Н.М., Труш М.С., Гусєва О. Ю., Воскобоева О. В. Економічна етика та командоутворення: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2021. 150с.

#### 6.1.2 Методичне забезпечення

5. Навчально-методичний комплекс «Лідерство та управління командною взаємодією» в програмі Moodle. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5088>
6. Лідерство та управління командною взаємодією: методичні рекомендації щодо проведення практичних та семінарських занять для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти денної і заочної форм навчання / укл.: А.І. Орехова. Суми, 2024. 37 с.
7. Лідерство та управління командною взаємодією: методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти денної і заочної форм навчання / укл.: А.І. Орехова. Суми, 2024. 39 с.

#### 6.1.3 Інші джерела

8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Інституту соціології Національної Академії наук України. URL:<https://i-soc.com.ua/>

### 6.2. Додаткові джерела

10. Ареф'єва О. В., Ареф'єв С. О. Потенціал лідерства в стратегічному управлінні адаптивністю підприємницької діяльності. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 2. С. 134-144.
11. Вавдіюк Н. С. Удосконалення вибору стилів лідерства в ситуаційному менеджменті. *Економічний форум*. 2021. № 2. С. 62-74.
12. Винославська О., Кононець М. Відмітні особливості етичного лідерства в діяльності організації. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2021. Вип. 35. С. 16-23.
13. Вошколуп Г. Ю. Соціально-психологічні особливості формування конфліктологічної компетентності фахівця в трудовому колективі. *Education and pedagogical sciences*. 2021. № 1. С. 32-43.
14. Кожушко Л. Ф., Щербакова А. С. Лідерство як передумова ефективної системи менеджменту організації. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2020. Вип. 4. С. 85-95.

15. Корнейко О. М. Цифрове лідерство в епоху інновацій: підходи до розуміння та ключові елементи екосистеми. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: Економічні науки*. 2024. № 8(2). С. 23-31.
16. Могильна Л.М., Орехова А.І., Хромушина Л.А. Використання інноваційних ІТ технологій для HR-менеджменту. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1829>
17. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононец Н. В. Дидактика лідерства. Сучасні погляди на формування лідерської компетентності здобувачів вищої освіти : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2021. 591 с.
18. Орехова А.І. Адаптивне лідерство як основа управління командою в умовах невизначеності. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 27-28 березня 2024 р. Львів: ЛНУП, 2024. С.350-351.
19. Орехова А.І. Розвиток лідерського менеджменту в контексті цифрової економіки. *Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (30 травня 2024 р., м. Херсон – Кропивницький) / за ред. Г.В. Жосан, Г.О. Димової та ін. – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. С.132-133.
20. Чорна Л. Г., Горностай П. П., Яремчук О. В., Вус В. І., Коробанова О. Л., Плетка О. Т. Проблемна взаємодія в групах: феноменологія, чинники, профілактика: монографія. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2021. 125 с.
21. Халецька А. А. Відповідальне та глобальне лідерство для сталого розвитку. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 1. С. 89-93.

### **6.3. Програмне забезпечення**

22. Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
23. Програмне забезпечення (для забезпечення дистанційного навчання, Zoom, Moodle).